

Kađýt ve Kartonların Geri Kazanýmý

Onaylayan Administrator
Pazartesi, 24 Eylül 2007
Son Güncelleme Pazartesi, 28 Kasým 2011

Kađýt ve karton, geri kazanýlabilir katý atýklarýn arasýnda aðýrlýk olarak yüksek miktarlarda bulunmaktadýr. Gazete kađýtları, k arasýnda en önemli bölümünü oluşturmaktadır. Kađýt ve karton üreticisi kuruluşlar, atýk kađýtlardan hammadde kaynađý olarak yararlanmaktadır. Atýk kađýt ve kartonun geri kazanýlmasýndaki en önemli faktörlerden birisi kađýt için gerekli olan selülozun da ucuza temin edilmesidir.

Atýk kađýt geri kazaným oraný % 34,5 olup, kullaným oraný % 56 civarýndadýr. Ülkemizde atýk kađýt birim fiyatý kalitesine göre olup genellikle 0,1-0,2 USD/kg arasýndadýr. Ayrýca lamine kartonlarda geri kazanýlabilmektedir. Ýçecek kartonları olan lamine kartonlar, %80 kađýttan ve az bir oranda polietilen ve alüminyumdan olmaktadır. Kullanýlmýþ lamine karton yüksek sýcaklýkta preslenerek yođunlaþtırýlýp masa, sandalye, dolap gibi mobilya üretiminde ve ayný zamanda kađýt hammaddesi olarak da kullanýlabilmektedir.

Kullanýlmýþ Kađýttan Kađýt Üretimi

Hýzly nüfus artýþý, konforlu hayat þartlarýnýn geliþmesi, behirleþme, okuma alýþkanlýđýnýn artmasý, matbaacýlýđýn ve ambalaj geliþmesi, kađýt - karton tüketimini arttırmaktadır.

Ülkelerin kađýt tüketimi gelir seviyeleri ile deđiþmektedir. Bir ülkede kađýt tüketim hızý kiþi baþýna yada tüketilen kađýt miktarý i belirlenmektedir. Birimi: kg kađýt/kiþi/yýldýr. Yani bir ülkede bir yýlda tüketilen kađýt miktarýný o ülkede yaþayan insan sayýsýna b baþýna tüketilen kađýt miktarý tespit edilmektedir. Kullanýlan ofis kađýtlarýnýn bir kýmýnýn (kitaplar, arþivler, yazýþma, çeþitli r dosyaları v.s.) ömrünün çok yýllý olduđu unutulmamalıdır.

Tablo 1.Çeþitli Ülkelerin Kiþi Baþýna Kađýt Tüketimi

ÜLKELER

KADIT TÜKETÝMY

(Kg/kipi/yýl)

ABD

332

ALMANYA

187.7

JAPONYA

239

HOLLANDA

203.2

ÝNGÝLTERE

163.5

A.B TOPLULUĐU ÜLKELERÝ

190

DÝĐER BATI ÜLKELERÝ

203

ASYA ÜLKELERÝ

26

AFRÝKA ÜLKELERÝ

5.5

DÜNYA ORTALAMASI

50.4

TÜRKİYE ORTALAMASI

42.0

İSTANBUL

53.0

Avrupa Topluluđu Ülkelerinde 1985 yılında 28.3 milyon ton/yıl atık kağıt, yakma veya depolama tesislerinde bertaraf edilirken 1996 yılında bu değer 32.5 milyon ton/yıla çıkmıptır. Yine Avrupa Topluluđu Ülkelerinde 1983 yılında 41 milyon ton/yıl kağıt t 1996 yılında bu değer 64 milyon ton/yıla çıkmıptır. 2010 yılında bu değerin 105 milyon ton/yıl olacağı tahmin edilmektedir. A. yıllık kağıt tüketimi 100 milyon tondur. Çin'de kağıt tüketimi 26 milyon ton, Kanada'da 18 milyon ton ve Almanya'da 16 milyon tondur.

1980'li yıllarda Türkiye'de kağıt - karton üretimi 600.000 ton/yıl civarında olup bunun %70 SEKA tarafından üretilmekte idi. 1990'li yıllarda kağıt üretiminde özel sektörün payı %50'ye, 1999'lu yıllarda ise %75'e ulaşmıptır.